

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

I en bubbla av samförstånd

Österlund, Maria

Published in:
Opsis barnkultur

Published: 01/01/2020

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Österlund, M. (2020). I en bubbla av samförstånd: Recension av Stina Wirsén *Farfar i Farsta*. *Opsis barnkultur*, (4), 53. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201148095>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

I en bubbla av samförstånd

Wirsén, Stina, *Farfar i Farsta*, Lilla Piratförlaget, 2020

Farfar i Farsta är titeln på Stina Wirséns avskalade och välavvägda bilderbok. Boken ingår i serien Tripp, trapp, träd och har sänts i Barnradion, där den ännu kan avlyssnas i Reine Brynolfssons lätt dramatiserade uppläsning med inslag av en barnröst och en ljudkuliss. Att barnlitterärt stoff vandrar mellan formaten är inget nytt på det barnlitterära fältet, tvärtom hör det till att berättelser erbjuds i flera former.

Söderförorten Farsta är en av de äldre, byggd i folkhemmets 1950-tal som ABC-ort med lika delar Arbete, Bostad och Centrum. I barnlitteraturen figurerar förorten i ungdomsromanen *Farsta fritt fall* av Ulrika Lidbo (2010) vars kolsvarta pärmbild pryds av generiska höghus. Höghuset är också skådeplatsen i Wirséns bilderbok. Intrigen är enkel, men mångbottnad. En flicka tillbringar tid hos sin farfar, de har en varm samvaro och gillar samma saker, som skärmtid, hallonbåtar och att vika pappersflyg: "Vi tycker att blått är den finaste färgen och att man ska vara snäll mot djur".

Wirsén har i bok efter bok renodlat sitt uttryck som bygger på kraftigt reducerad bakgrund med stora vita ytor, ett grepp som också fungerar på ett metaplan och lyfter fram själva bildberättandet i förgrunden. Tuschteckningarna som kompletteras av färgfläckar som flyter ut är ett annat av hennes signum. Hon är en linjens mästare. Precis som i *Små flickor och stora* (2004), som också den berättar om en relation över generationsgränserna, får barnteckningen plats. Bilderbokssidan flödar av huvudfotingar, blommor, utomjordningar och till och med gud. Greppet att gestalta ett barn som ritar är välfunnet. Också porträttet av den åldrade mannen är gripande. Samspelet mellan den lilla, rultiga tillitsfulla barnkroppen och den länge magre mannen, som är tålmodig och omsorgsgivande, är välfångat. Inte minst framträder gemenskapen i deras blickar, som ständigt möts och bekräftar samförståndet.

På försättsbladet breder ett identifierbart Farsta torg ut sig och just förorten och höghusmiljön är en stor del av själva berättelsen. Berättarrösten tillhör det lilla barnet och hon orienterar sig starkt mot ett "vi". Tillsammans viker flickan och farfar pappersplan som de låter singla ner från höghuslägenheten och då de blir hungriga beger de sig ut på Farsta torg. Med små medel tecknar Stina Wirsén en fyllig miljö och lyckas skickligt balansera mellan enkelhet och komplexitet. Hon vågar gå nära vardagshändelser och göra dem just så stora de är från det lilla barnets horisont: den hisnande hissfärden, att bli hållen hårt i tröjan för att inte trilla ur höghusfönstret och bli köttfärs. Att vila i denna omsorg, som rymmer rikligt med möjlighet att utforska sin omgivning, är bokens stomme. Boken är också en stilren gestaltning av förortsliv och inte minst av en skön manlighet, som så naturligt centreras kring samvaron med barnbarnet. Det bästa är den bubbla av samförstånd som inrymmer barnet och farfar, varm och samtida stiger den fram som ett dubbelporätt av vad det är att vara barn och äldre i vår tid. Boken avrundas med en instruktion för hur perfekta pappersflyg viks med den uppfriskande uppmaningen: "Glöm inte att rita blommor och taxar och tanter på det!"